

Ze všech těchto úvah dospěl nejvyšší správní soud k závěru, že není ani vadným ani nezákonným výrok žalovaného úřadu, že Krauz konal v závodě stěžující si firmy ve sporné době činnost převážně duševní.

(Nález ze dne 16. dubna 1929, č. 7494/29.)
(Obdobně nález ze dne 16. dubna 1929, č. 7495/29.)

Ř í z e n í: Spor o převod premiové rezervy od státu na obec.

Legitimace interesenta podle § 77 odst. 3. pens. zák. ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., jemuž bylo domnělé rozhodnutí ministerstva soc. péče nesprávně intimováno.

Výnosem presidia generálního finančního ředitelství v Bratislavě ze dne 29. listopadu 1926 bylo vzato na vědomí oznámení stěžovatele, finančního koncipienta T., že vystupuje ze státní služby. Podáním ze dne 21. ledna 1927 žádal stěžovatel již jako úředník obce Kraslic za souhlasu purkmistrovského úřadu, aby pensijní příspěvky, které mu byly v době jeho státní služby sraženy, byly převedeny na pensijní fond obce Kraslic. Podání to předložilo generální finanční ředitelství ministerstvu sociální péče se žádostí o výpočet premiové rezervy. Výnosem ze dne 28. července 1927 sdělilo mu ministerstvo sociální péče, že podle §u 68. odst. 2. zák. č. 89/1920 není povinností státu převáděti premiovou rezervu na pensijní fond města Kraslic. Na to vydalo generální finanční ředitelství v Bratislavě stěžovateli výměr tohoto znění:

K Vaší žádosti ze dne 21. ledna 1927 o převod Vaší premiové rezervy na pensijní fond města Kraslic, sděluje se s Vámi, že ministerstvo sociální péče vynesemím ze dne 28. července 1928, č. 3714/F-3/27, Vaši žádost zamítlo, poněvadž podle ustanovení §u 68. odst. 2. zák., č. 89/1920 Sb. z. a n., stát není povinen převést premiovou rezervu na pensijní fond města Kraslic. Toto rozhodnutí jest v administrativním pořadí instančním konečné.“

Uvažuje o stížnosti do rozhodnutí toho pro jeho nezákonnost podané, zabýval se nejvyšší správní soud především otázkou legitimace stěžovatelovy. Stěžovatel odůvodňuje svou legitimaci ke stížnosti tím, že naříkané rozhodnutí jest naň řízeno, a že on nepřevedením premiové rezervy státem na pensijní fond obce Kraslic, jejímž jest úředníkem, jest zkrácen ve svých odpočivných nárocích a tím také ve svých právech. Žalovaný úřad upírá však stěžovateli legitimaci k podání stížnosti, vycházející z názoru, že osobou oprávněnou žádati o převod premiové rezervy byla by v daném případě jen obec Kraslice, takže jen ona mohla by zahájit spor ve smyslu §u 77. pens. zák.

S tímto právním názorem však souhlasiti nelze. Stěžovatel domáhal se v řízení správním podle §u 68. odst. 2. pens. zák. převodu premiové rezervy, nashromážděné za dobu, kterou ztrávil ve státní službě, ze sražených mu pensijních příspěvků na pensijní fond obce Kraslic z toho důvodu, že jest nyní jejím úředníkem. Premiovou rezervu ve smyslu §u 32. pens. zákona rozuměti jest onu částku, které jest podle početních základů nositele pojištění zapotřebí ke krytí získaných pojistných nároků pojištěnců a jejíž výše se zjišťuje pojistně-matematickým výpočtem, hledíc k jejich věku, započítatelné době a k proběhlým třídám služného (srovn. nález Boh. A 2457). Podle §u 68. odst. 1 pens. zákona slouží odevzdaná premiová reserva ke krytí získaných nároků přestupujícího pojištěnce; 4. odstavec téhož paragrafu ustanovuje, že pojištěnec nabude proti novému nositeli zásadně těch práv, která podle pojistných podmínek nového nositele pojištění odpovídají převedenému obnosu (premiové rezervy). Ač to zákon výslovně nestanoví, vyplývá přece ze samého účelu převodu premiové rezervy, že nový zaměstnavatel jest povinen zaměstnanci započítati do zaopatřovacích nároků dobu, odpovídající převedené premiové rezervě. V odstavci 5.

§u 68., priznáva zákon pojištenci dokonce jisté disposiční právo s části převedené premiové rezervy tehdy, prevyšuje-li odevzdaná částka výši premiové rezervy, která novým nositelem pojištění má byti utvořena, a to potud, že dává pojištenci právo volby, aby rozdíl toho použil k dobrovolnému pojištění na vyšší dávku, neb aby rozdíl ten byl mu připsán k dobru. Se zřetelem na tato materiální práva pojištencova, ze zákona plynoucí, zaručuje mu zákon k obhájení jich také právo procesní, totiž právo účasti ve sporech nositelů pojištění mezi sebou a ve sporech mezi nositelem pojištění a některým zaměstnavatelem, jmenovaným v §u 2. bodu 3. pens. zákona, týkajících se převodu premiových rezerv podle § 68. tím, že ve 3. odst. §u 77 leg. cit. nařizuje, že pojištence nebo jeho pozůstalé jest k takovému spornému řízení přibrati, může-li rozhodnutí o takových nárocích nositelů pojištění a zaměstnavatelů jmenovaných v §u 2. odst. 1. bodu 3. míti vliv na jejich práva. Jest ovšem pravda, že zákon mluví v §u 77. odst. 2. jen o sporech nositelů pojištění mezi sebou a o sporech mezi nositelem pojištění a některým zaměstnavatelem, maje tu patřně na mysli jen pravidelný případ, že převodu premiové rezervy bude se domáhati nový nositel pojištění jako strana k tomu především oprávněná. Z citovaného ustanovení nelze však ještě dovoditi, že by jím bylo vyloučeno, aby také přestoupivší pojištencec sám mohl se převodu premiové rezervy domáhati, uváží-li se uvedená jeho práva materiální s převodem premiové rezervy spjatá a práva procesní, jemu při uplatňování nároku na takový převod zákonem poskytnutá. Rozhodnutím o převodu premiové rezervy mohou tato práva pojištencova býti dotčena a nelze mu proto důvodně odpírati legitimaci, aby se domáhal ochrany jich podle § 2 zákona o nejvyšším správním soudě stížností u tohoto soudu, tvrdí-li, že v těchto svých subjektivních právech byl zkrácen.

Žalovaný úřad popírá také, že naříkané rozhodnutí má povahu rozhodnutí, které by opravňovalo stěžovatele k podání stížností u nejvyššího správního soudu, a tvrdí, že jde v něm toliko o projev presidia generálního finančního ředitelství v Bratislavě jako strany, které jako zástupce zaměstnavatele ve smyslu § 2, odst. 1, bodu 3. pens. zákona odepřelo vydati premiovou rezervu za stěžovatele obci.

Ani s tímto názorem nelze souhlasiti. Předmětem stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu může býti výrok úřadu správního pouze v té formě a toho obsahu, jak výrok ten byl straně sdělen. Jde-li o intimát výroku vyššího úřadu úřadem nižším, rozhodna je forma a obsah intimátu, o němž strana musí míti za to, že se kryje s výrokem, který vyšší úřad učinil. Naříkaným rozhodnutím, stěžovateli řízeným a jemu doručeným, bylo mu na jeho žádost o převod premiové rezervy sděleno, že ministerstvo sociální péče výnosem, jehož datum i číslo se cituje, zamítlo tuto jeho žádost, uvádí se v něm dále věcný důvod zamítnutí toho a připojuje se konečné poučení, že toto rozhodnutí jest v administrativním pořadí instančním konečné.

Forma i obsah naříkaného rozhodnutí jsou tedy takové, že stěžovateli nemohly zavdati podnět k žádné pochybnosti o tom, že bylo jím ministerstvem sociální péče, jako úřadem podle § 77 odst. 2 pens. zákona výlučně k tomu příslušným, instančně a judikátně věcně rozhodnuto o nároku stěžovatelově na převod premiové rezervy, jeho žádostí uplatněním, zvláště když bylo mu také sděleno, že rozhodnutí to jest v pořadí instančním konečné. Stěžovatel musil právem míti zato, že byl jím judikátně rozhodnut spor o převod premiové rezervy, žádostí jeho zahájený. Znění naříkaného rozhodnutí nenasevďčuje tomu, že by citovaný v něm výnos žalovaného úřadu byl nějakým interním odborným dobrozdáním, sděleným presidiu generálního finančního ředitelství v Bratislavě, které nebylo pro stěžovatele určeno, a že by naříkané rozhodnutí bylo jen projevem tohoto ředitelství jako zástupce strany, t. j. státu jako bývalého zaměstnavatele stěžovatelova. Jest proto zmíněná námitka bezdůvodná.

Jiná jest otázka, zda naříkané rozhodnutí, které tak, jak stěžovateli bylo intimováno, navenek jako rozhodnutí žalovaného úřadu se jeví, jeho rozhodnutím ve sporu o prémiovou rezervu podle § 77 odst. 2, pens. zákona ve skutečnosti také jest. Jak z obsahu správních spisů jest zřejmo, generální finanční ředitelství v Bratislavě o žádosti stěžovatelově za převod prémiové rezervy, podané u něho jako u bývalého nadřízeného úřadu stěžovatelova, se nevyjádřilo, nýbrž požádalo toliko žalované ministerstvo o výpočet prémiové rezervy, při čemž oznámilo mu data k tomu potřebná. K této žádosti sdělilo ministerstvo gener. finančnímu ředitelství jen, že podle § 68 odst. 2 pens. zákona není povinností státu, aby prémiová rezerva na pensijní fond obce Kraslic byla převedena, sdělilo mu toliko důvod, ze kterého žádosti o výpočet prémiové rezervy nevyhovuje. Toto sdělení nemá však ani svou formou ani svým obsahem povahy rozhodnutí učiněného ve sporu o převod prémiové rezervy ve smyslu § 77 odst. 2 pens. zákona. Spor takový předpokládá nesouhlas vůle legitimovaných subjektů v příčině převodu prémiové rezervy, kterého však v daném případě nebylo, neboť generální ředitelství v zastoupení státu jako bývalého zaměstnavatele stěžovatelova nesouhlasu se žádaným převodem prémiové rezervy, jak řečeno, podle spisů neprojevalo.

Intimovalo-li jmenované ředitelství stěžovateli uvedené sdělení žalovaného úřadu jako rozhodnutí žalovaného ministerstva ve sporu ve smyslu § 77 odst. 2 pens. zákona vydané, které však podle toho, co shora bylo uvedeno, ve skutečnosti žalovaným úřadem učiněno nebylo, jest intimace generálního finančního ředitelství v rozporu s obsahem správních spisů a proto nesprávná. V této nesprávné intimaci shledal nejvyšší správní soud podstatnou vadu řízení a zrušil proto naříkané rozhodnutí podle § 6 zákona o nejvyšším správním soudě.

(Nález ze dne 7. března 1929, č. 4682/29.)

Propuštění železničního zaměstnance pro nedostatek čl. s tátní příslušnosti. (§ 11. odst. 4. stanov Pensijního ústavu soukr. drah v Brně.)

K rozkazu ministerstva železnic propustilo ředitelství místní dráhy Moravská Ostrava—Karvinná K. St., správce dopravy a náměstka provozního ředitele této dráhy, dnem 31. července 1924 ze služeb místní dráhy, poněvadž není státním občanem československé republiky.

Výměrem ze dne 25. července 1914, č. 18/591, sdělil Pensijní ústav soukromých drah v Brně ředitelství místní dráhy Moravská—Ostrava—Karvinná, že vyměřil K. St. pensijní požitky podle §u 11. č. 4 stanov částkou 16.268 Kč ročně počínaje 1. srpnem 1924 a po dobu nezaměstnanosti, a vyslovil, že ředitelství místní dráhy Moravská Ostrava—Karvinná je povinno nahraditi ústavu podle §u 11. č. 4 odst. 3 stanov to, co ubude z prémiové rezervy propuštěného, tedy celé zaopatřovací požitky.

Zemská správa politická na Moravě rozhodnutím ze dne 5. února 1926, čj. 12.500/26, odporu správní komise města Moravské Ostravy proti výměru hořejšího nevyhověla z důvodů v odpor vzatého výměru, ježto pro vznik regresního nároku dle §u 11. odst. 4. stanov je rozhodným fakt výpovědi nebo propuštění zaměstnance z jiné příčiny, než které jsou uvedeny v cit. §u 11. odst. 4. stanov, a nerozhoduje tedy p o h n u t k a, jež vedla k výpovědi nebo propuštění zaměstnance, když nárok na pensí byl již založen (10 roků členství).

Ministerstvo železnic vydalo výnos ze dne 17. března 1923, č. 81.132/VI, obsahující direktivy ohledně další služby St., poskytnuvši dříve stěžovatelce, které ostatně bylo a jest známo, že nesmí zaměstnávat cizích státních příslušníků, lhůtu na rozmyšlenou v předpokladu, bude-li jí záležeti na St., že učiní sama podání v té věci, nestojí-li oň, že ho nahradí. Stěžovatelka mohla v případě, že jí záleželo na St., podati žádost na ministerstvo železnic za prominutí náležitosti státního občanství dle